

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 304/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Cloetta Slovakia s. r. o., Ulica Zeppelina 5, Levice, zastúpenej advokátom Mgr. Brunom Žlnayom, LL.M., LEGAL ADVISORY GROUP, s. r. o., Lužná 1, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo 32/2014 zo 16. februára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Cloetta Slovakia s. r. o. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti obchodnej spoločnosti Cloetta Slovakia s. r. o., Ulica Zeppelina 5, Levice (ďalej len „sťažovateľka“, v citovanom texte aj „sťažovateľ“),

ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Obdo 32/2014 zo 16. februára 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresný súd Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) svojím uznesením sp. zn. 24 Cb 191/2010 z 9. júla 2012 zastavil konanie v právnej veci sťažovateľky proti Recyklačnému fondu (ďalej len „recyklačný fond“) o zaplatenie sumy 2 247,59 € spolu so 14 %-ným ročným úrokom z omeškania od 1. mája 2008 až do zaplatenia z dôvodu nedostatku svojej právomoci konať a rozhodnúť v merite veci, s tým, že právomoc na rozhodnutie je/bola daná recyklačnému fondu. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na odvolanie recyklačného fondu svojím uznesením sp. zn. 2 Cob 410/2012 z 18. septembra 2013 uznesenie okresného súdu sp. zn. 24 Cb 191/2010 z 9. júla 2012 potvrdil ako vecne správne. Najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 5 Obdo 32/2014 zo 16. februára 2015 sťažovateľkou podané dovolanie odmietol. V ostatnom podala sťažovateľka sťažnosť ústavnému súdu.

Zhodnotením skutkových okolností veci sťažovateľka uviedla, že „v súlade s vtedy platnými ust. Zákona o obaloch zaplatil dňa 9. 5. 2007 odporcovi príspevky za komodity - plasty a papier, vo výške 8 556,- Sk a 59 155,- Sk, a to za obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2007. Išlo o obaly. V priebehu kalendárneho roka 2007... súčasne zabezpečil zhodnocovanie alebo recykláciu odpadov z obalov, za ktoré ale už boli príspevky zaplatené, a to prostredníctvom oprávnenej organizácie, spoločnosti [REDAKOVANÉ] Tým sa... dostal do režimu § 46 ods. 1, 2 a § 48 ods. 1 Zákona o obaloch, teda odpadol dôvod, pre ktorý v priebehu roka 2007 platil príspevok odporcovi (... povinnosť sa nevzťahuje na obaly, ktorých výrobca alebo dovozca zabezpečí zber odpadov z obalov a ich zhodnocovanie alebo recykláciu)“. Meritom právneho posúdenia veci je odlišný právny názor sťažovateľky pri posúdení jej žalobného návrhu, ktorým požadovala vrátenie poplatkov zaplatených recyklačnému fondu v sume 2 247,59 € spolu s príslušenstvom, a to z titulu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) vzniknutého plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, pričom ale podľa názoru všeobecných súdov sa mala sťažovateľka obrátiť so svojím nárokom priamo na recyklačný fond, v dôsledku čoho

bolo konanie pred všeobecnými súdmi postihnuté nedostatkom ich právomoci vo veci konať. Podľa názoru sťažovateľky „Išlo o právny dôvod, ktorý odpadol a odporcovi vzniklo voči sťažovateľovi bezdôvodné obohatenie. Sťažovateľ na základe uvedeného podal návrh na začatie konania o zaplatenie sumy vo výške zaplateného príspevku. Odporca nespochybnil, že právny dôvod na vrátenie príspevku je bezdôvodné obohatenie, ale spochybnil, či sťažovateľ dostatočne preukázal splnenie zákonnej povinnosti prostredníctvom oprávnenej organizácie, nakoľko spôsob jej preukazovania osobitne nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Prvostupňový súd však konanie zastavil s tým, že nie je oprávnený o veci rozhodnúť, naopak, že má rozhodnúť sám odporca ako správny orgán. Opieral sa pritom o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vzťahujúce sa na odlišnú právnu situáciu.“. Sťažovateľka teda poukazuje na to, že „Skutočnosť, že ide o bezdôvodné obohatenie a vec patrí do rozhodovacej právomoci súdov nebola nikdy viac súdom spochybnená a na KS BA ju posudzovali tri odlišné senáty. Napriek týmto nesporným faktom, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol dňa 16. 2. 2015 Uznesením 5Obdo/32/2014 tak, že dovolanie sťažovateľa odmietol.“.

Sťažovateľka v podanej sťažnosti s poukazom na rozhodovaciu činnosť krajského súdu v identických veciach, a to „uznesenia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2Cob/182/2010-45 zo dňa 14. 12. 2010 a sp. zn. 2Cob/237/2010-117 zo dňa 8. 2. 2011“ poukázala na nejednotnosť v rozhodovacej praxi tohto súdu, ktorý identické situácie posudzuje odlišne. Výslovne konštatovala, že „Vzhľadom na skutočnosť, že v obsahovo a právne identickej veci Krajský súd v Bratislave už predtým rozhodol a považoval za právne jednoznačné, že nemá ísť o administratívne rozhodnutie odporcu voči sťažovateľovi resp. konanie vyplývajúce z ustanovení Zákona o odpadoch, ale ide o vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 OZ, sťažovateľ ani odporca v tejto veci nemali absolútne žiadnu pochybnosť, že Krajský súd v Bratislave bude postupovať konzistentne a Uznesenie 24Cb/191/2010 zruší a po štyroch rokoch začne na prvom stupni konať vo veci samej (ako to bolo v skutkovo totožnej veci). Krajský súd sa teda právne a skutkovo totožných situáciách rozhodol a vyjadril diametrálne odlišne.“. Sťažovateľka ďalej poukázala na to, že «v snahe odvrátiť dôsledok nezákonného rozhodnutia a s cieľom

vyčerpať všetky dostupné právne prostriedky ochrany základných práv a slobôd, podal dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Podané odvolanie odôvodnil tým, že mu rozhodnutím prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v situácii, kedy jednoznačne konané byť malo a súdy mali vo veci rozhodnúť. Namiesto toho, bez náležitého konania a posúdenia predmetu sporu, sa konajúce súdy prípadu „zbavili“ konštatovaním, že vec nepatrí do ich rozhodovacej právomoci.».

Sťažovateľka akcentovala prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) týmito skutočnosťami:

- 1) Existoval dôvod na podanie dovolania
- 2) Najvyšší súd porušil práva sťažovateľa tým, že dôvodné dovolanie odmietol
- 3) Práva sťažovateľa boli porušené už samotným konaním, ktoré predchádzalo konaniu na Najvyššom súde SR, a to nedodržaním princípu právnej istoty, princípu legitímnych očakávaní a práva na spravodlivý súdny proces
- 4) Súdy vydali na základe vlastného pochybenia nezákonné rozhodnutia
- 5) Údajný oprávnený orgán - Recyklačný fond sám nemôže vo veci rozhodovať a konať, čiže sa sťažovateľovi takýmto rozhodnutím odňala možnosť získať rozhodnutie, ktoré by odporcu zaviazovalo na peňažné plnenie voči sťažovateľovi
- 6) Účastníci konania zhodne tvrdili, že konaním sú porušené právne predpisy Slovenskej republiky a bola im odňatá možnosť konať pred súdom.“

Na základe uvedeného sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

1. Postupom Najvyššieho súdu... a jeho rozhodnutím sp. zn. 5Obdo/32/2014 zo dňa 16. 2. 2015 boli porušené základné práva sťažovateľa uvedené v čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Najvyššieho súdu... 5Obdo/32/2014 zo dňa 16. 2. 2015 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.
3. Najvyšší súd... je povinný uhradiť sťažovateľovi... trovy konania...“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je ani zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu

všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal

ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde, ako aj pod tento článok spadá právomoc súdov rozhodnúť o oprávnenosti trestného obvinenia voči konkrétnej osobe. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). Ústavný súd napokon poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 5 Obdo 32/2014 zo 16. februára 2015 v podstatnom uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v zmysle § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podmienky prípustnosti dovolania upravujú ust. § 237 a § 238 ods. 1, 2 a 3 a § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Neprípustnosť dovolania upravuje ust. § 238 ods. 4 a ods. 5 O. s. p.

Podľa § 238 ods. 5 O. s. p dovolanie nie je prípustné vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada.

Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

V prejednávanej veci bol návrh na začatie konania podaný na poštovú prepravu 21. augusta 2009 a doručený na súd prvého stupňa bol 24. augusta 2009. V čase podania návrhu výška minimálnej mzdy bola 295,50 Eur (nariadenie vlády č. 422/2008 Z. z.). Z uvedeného je zrejmé, že výška peňažnej pohľadávky v sume 2 247,59 Eur, ktorá je predmetom dovolania neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy. Preto dovolanie podľa § 238 ods. 5 O. s. p. nie je prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) zaoberal sa Najvyšší súd Slovenskej republiky aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou

zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

So zreteľom na navrhovateľom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a navrhovateľovi neznemožnili uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Navrhovateľ vo svojom dovolaní uviedol, že v konaní došlo k vade uvedenej v ust. § 237 ods. 1 písm. f) tým, že súd prvého stupňa prerušil konanie vo veci až do právoplatného skončenia veci vedenej na Najvyššom súd Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžnč/5/2011 a bez nariadenia pojednávania vydal napadnuté uznesenie o zastavení konania, že odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania a tým, že súdy oboch stupňov nepostupovali rovnako ako iné súdy, ktoré rozhodovali v skutkovo i právne identických veciach.

K námietke navrhovateľa, podľa ktorej mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že súd prvého stupňa prerušil konanie vo veci až do právoplatného skončenia veci vedenej na Najvyššom súd Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžnč/5/2011 a bez nariadenia pojednávania vydal napadnuté uznesenie o zastavení konania a že odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza nasledovné:

Aj uznesenia o prerušení konania podľa ust. § 109 ods. 2 musia byť odôvodnené, pretože vo všeobecnosti vyjadrujú význam takého procesného úkonu súdu. Prerušením konania totiž dochádza k časovo obmedzenému prístupu k spravodlivosti, a to treba ako to vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. I. ÚS 142/04 z 25. novembra 2004) vždy odôvodniť, najmä z hľadiska konania bez zbytočných prietahov. Odôvodnenie Okresného súdu Bratislava III však túto podmienku splňa. Súd v odôvodnení jasne zdôvodnil, prečo považoval za nevyhnutné konanie prerušiť.

Z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa riadne odôvodnil prečo je potrebné prerušiť konanie a teda takýmto postupom súdu nedošlo k odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa je zrejmé, že k zastaveniu konania došlo z dôvodu, že rozhodovanie o vrátení príspevku nepatrí do právomoci súdov.

V zmysle ust. § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

V zmysle ust. § 104 ods. 1 veta prvá O. s. p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 167 ods. 1 veta druhá O. s. p. uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach konania, o zastavení alebo prerušení konania, o odmietnutí návrhu na začatie konania,

o zmene návrhu, o späťvzatí návrhu, o zmieri, o trovách konania ako aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia konania.

Podľa § 115 ods. 1 O. s. p. (v znení zákona účinného v čase rozhodovania súdu prvého stupňa k 09. júlu 2012), ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Podľa § 214 ods. 1 O. s. p. (v znení zákona účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu k 18. septembru 2013) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a) je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b) ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c) to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Na prejednanie odvolania nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie.

Podľa § 214 ods. 2 O. s. p. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Pre konanie na súde prvého stupňa ako aj pre odvolacie konanie platí zásada prejednanie veci (resp. odvolania) na ústnom pojednávaní. Ustanovenie § 115 ods. 1 O. s. p. ukladá súdu povinnosť, okrem prípadov v zákone výslovne uvedených, nariadiť pojednávanie len na prejednanie veci samej. Za súčasť prejednanie veci podľa § 115 ods. 1 O. s. p. (prejednanie veci s nariadením pojednávania) treba považovať iba také konania súdov, ktoré sa týkajú „veci samej“ (merita veci), o ochranu, ktorej účastník konania požiadal. Pre konanie a rozhodovanie súdov „o iných“ (ako meritórnych otázkach, napr. procesných otázkach) výsledkom, ktorých sú uznesenia, pretože sa netýkajú veci samej nariaďovať pojednávanie nie je potrebné.

Uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania z dôvodu nedostatku procesnej podmienky konania v súlade s ust. § 103 O. s. p. nemožno považovať za prejednanie veci samej v zmysle ust. § 115 ods. 1 O. s. p. Právnym záverom súdu prvého stupňa o existencii vady konania bol daný nedostatok jednej z procesných podmienok, pre ktorú je potrebné konanie bez ďalšieho zastaviť. Nebolo preto v danej veci pre rozhodovanie súdu prvého stupňa potrebné nariadiť pojednávanie. Ani odvolací súd nebol povinný na prejednanie odvolania nariadiť pojednávanie ako to vyplýva z ust. § 214 ods. 1 a ods. 2 O. s. p.

K námietke navrhovateľa, podľa ktorej mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že súdy oboch stupňov nepostupovali rovnako ako iné súdy, ktoré rozhodovali v skutkovo i právne identických veciach má Najvyšší súd Slovenskej republiky za to, že ani táto námietka neobstojí.

Navrhovateľ v dovolaní odkazoval na viaceré rozhodnutia súdov prvého stupňa a odvolacích súdov, ktoré vo veci rozhodli inak ako v súdy v napadnutých rozhodnutiach. K tomu je však potrebné dodať, že dôveru v určitú rozhodovaciu prax v skutkovo i právne porovnateľných veciach vyvoláva až prezentovaná rozhodovacia prax súdu najvyššej inštancie, ktorá sa ustálila po určitú dobu a nie ojedinelé rozhodnutie súdu. Požiadavka právnej istoty taktiež automaticky neznamená, že sa judikatúra najmä najvyššieho súdu nemôže vyvíjať, resp., že v prípade, ak je prijaté ojedinelé rozhodnutie vybočujúce z doterajšej línie rozhodovacej praxe sa konajúci súd nemôže vrátiť na pôvodnú líniu rozhodovacej činnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k uvedenému dodáva, že síce v kontinentálnom právnom systéme rozhodnutia vyšších súdov nepôsobia formálne precedentne, ale na budúce súdne rozhodovanie de facto pôsobia svojou presvedčovacou silou. Súd prvého stupňa v danom prípade, viediac, že sa na Najvyššom súde Slovenskej republiky vedie konanie, v ktorom sa rozhoduje o otázke, ktorá má vplyv na posúdenie právomoci súdu konať vo veci prerušil konanie podľa ust. § 109 O. s. p. a následne na základe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžnč/5/2011, podľa ktorého vec nespadá do právomoci súdov konanie zastavil. Vzhľadom na to nie je možné rozhodnutia súdov považovať za nezákonné.

Navrhovateľ v dovolaní ďalej tvrdil, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O. s. p). Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.»

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). Inými slovami, ústavný súd zhodne s ESĽP neskúma, či dôvody uvedené v rozhodnutí sú vecne správne (Van de Hurk c. Holandsko z 19. 4. 1994, séria a, č. 229, § 61, správa Európskej komisie pre ľudské práva vo veci Fouquet c. Francúzsko, recueil I/1996, s. 29).

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vrátane sťažovateľkou prezentovaných nosných úvah konštatuje, že najvyšší súd ako súd dovolací konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov,

sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu aj náležite odôvodnené. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľkou prezentované tvrdenia, jej úsudky a skutkový stav, ku ktorému v primerane podrobnej argumentácii zdôvodnil svoje úvahy o neprípustnosti ňou podaného dovolania, ktoré detailne rozviedol. Ústavný súd sa teda z obsahu napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu presvedčil, že námietkami sťažovateľky sa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že v tomto ohľade sťažovateľka dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti jej právnej veci, ku ktorým dospel najvyšší súd na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03).

K sťažovateľkou predstretému názoru, podľa ktorého je/má byť obsahovo rozdielna judikatúra všeobecných súdov dovolacím dôvodom podľa § 237 písm. f) OSP, ústavný súd na podporu svojej argumentácie poukazuje napr. na jedno z rozhodnutí najvyššieho súdu, a to uznesenie sp. zn. 3 Cdo 165/2014 zo 17. marca 2015, z ktorého okrem iného vyplýva, že *„Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f) O. s. p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.*

Žalobca v dovolaní vyslovil aj nespokojnosť s právnym posúdením veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c) O. s. p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo

správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením vecí, v rámci ktorého súd na zistený skutkový stav aplikuje hmotnoprávny alebo procesný predpis, sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O. s. p. Nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p.“. S uvedeným záverom najvyššieho súdu sa stotožňuje aj ústavný súd, ktorý nezistil v úvahách najvyššieho súdu týkajúcich sa prípustnosti dovolania žiadne signály ústavnej diskonformity, pričom v prípade veci sťažovateľky sa právne posúdenie právomoci recyklačného fondu na konanie rozchádzalo na úrovni odvolacieho, teda druhostupňového súdu. Naproti tomu, prílohou sťažnosti sťažovateľky bolo aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžnč 5/2011 z 18. apríla 2012, ktoré samotné, ako aj odkazy na ďalšie rozhodnutia v ňom obsiahnuté, a to uznesenia najvyššieho súdu č. k. 3 Sžnč 11/2009-60 z 5. novembra 2009, sp. zn. 8 Sžnč 7/2011 z 19. januára 2012 a sp. zn. 2 Obdo 14/2008 z 29. januára 2009, oponujú nielen názorovému postoju sťažovateľky, ale aj názorovej línii krajského súdu, na ktorú sťažovateľka poukázala, pričom práve najvyšší súd je povolaný na to, aby zjednocoval rozhodovaciu prax všeobecných súdov a pôsobil ako regulátor konfliktov aplikačnej praxe. O tejto rozhodovacej praxi najvyššieho súdu, ako aj o posúdení otázky právomoci recyklačného fondu na konanie mala sťažovateľka vedomosť. Navyše z rozsudku ESLP Beian v. Rumunsko (č. 1) zo 6. decembra 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštancia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach.

Inými slovami, ústavnému súdu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve najvyššiemu súdu, resp. jeho plénu a kolégiám, keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05, I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 18/08, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09, IV. ÚS 342/2010). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval v danom prípade argumentáciu sťažovateľky za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné. Navyše, nie je možné vnímať postavenie ústavného súdu ako orgánu, ktorého úlohou by bolo zjednocovať stanoviská najvyššieho súdu (m. m. I. ÚS 199/07, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09, III. ÚS 197/2011), ako aj rozhodovaciu prax všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 152/2011).

Sťažovateľka predložila ústavnému súdu ako jednu z príloh svojej sťažnosti aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžnč 5/2011 z 18. apríla 2012, v ktorom je odkaz na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, a to uznesenia č. k. 3 Sžnč 11/2009-60 z 5. novembra 2009, sp. zn. 8 Sžnč 7/2011 z 19. januára 2012 a sp. zn. 2 Obdo 14/2008 z 29. januára 2009.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 14/2008 z 29. januára 2009 vyplýva, že „Základnou podmienkou posudzovania charakteru návrhu žalobcu je povaha konania, v ktorom sa rozhoduje o právach alebo právom chráneného záujmu žalobcu. V danej veci konanie o vrátení príspevku zaplateného do Recyklačného fondu po zhodnotení odpadu z výrobkov, za ktoré tento príspevok zaplatil je konanie v oblasti verejnej správy, v ktorom konaní rozhoduje správny orgán o právach a povinnostiach právnickej osoby - žalobcu (ust. § 1 ods. 1, 2 zák. č. 71/1967 o správnom konaní). V zmysle ust. § 244 ods. 3 O. s. p. predmetom konania je rozhodnutie správneho orgánu, resp. právnickej osoby - odporcovi, ktorej zákon o odpadoch zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach navrhovateľa v oblasti verejnej správy. Preto správne odvolací súd nárok navrhovateľa vyplývajúci zo zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch zaradil do oblasti verejnej správy a ide o konanie správne bez ohľadu na znenie ust. § 74 ods. 2 písm. h) zákona o odpadoch a s poukazom na ustanovenie § 1 zákona o správnom konaní a citovaného článku 46 Ústavy SR (zásada domáhať sa svojho práva zákonom ustanoveným spôsobom na nezávislom a nestrannom súde). Charakter a predmet prejednávanej veci, nárok na vrátenie príspevku podľa § 56 ods. 4 zákona o odpadoch, je určujúci na zaradenie veci do oblasti právnej úpravy tak jednoznačne vyhradenej ako je oblasť rozhodovania práv subjektov práva verejnou správou v správnom konaní a prejednanie tohto nároku v správnom konaní nie je dotknuté ust. § 74 ods. 2 písm. h) a § 64 ods. 2 zákona o odpadoch. Posudzovať inak danú vec by bolo v rozpore s ust. § 1 zákona o správnom konaní a čl. 46 Ústavy SR. Odvolací súd však nesprávne vyhodnotil rozhodnutie správneho orgánu, v danej veci Recyklačného fondu zo dňa 17. 12. 2004, 26. 01. 2005, 16. 05. 2005 a zo dňa 24. 08. 2006. Napriek tomu, že; tieto písomné dokumenty správneho orgánu nemajú náležitosti rozhodnutia správneho orgánu v zmysle ust. § 47 zákona o správnom poriadku sú v zmysle ust. § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správneho orgánu vydané v správnom konaní, nakoľko týmito bolo rozhodnuté o uplatnenom práve žalobcu (v písomných podaniach zo dňa 17. 12. 2004, 26. 01. 2005 a 16. 05. 2005 zamietnutý uplatnený nárok žalobcu na vrátenie príspevku a písomným podaním zo dňa 24. 08. 2006 nároku žalobcu čiastočne vyhované). Z uvedeného je zrejmé, že správny orgán, resp. právnická osoba so zverenou právomocou, už rozhodol o nároku žalobcu a v ďalšom konaní sa svojho nároku môže žalobca domáhať na

súde príslušnom na prejednanie predmetnej správnej veci v konaní správneho súdnictva. Recyklačný fond je právnickou osobou, neštátnym účelovým fondom, zriadený zákonom o odpadoch na plnenie úloh v oblasti nakladania s odpadmi s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, preto v zmysle ust. § 246a ods. 1 druhá veta O. s. p. miestne príslušným súdom na prejednanie veci je krajský súd, v obvode ktorého je všeobecný súd navrhovateľa, v danej veci Krajský súd v Žiline.“.

Z uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžnč 11/2009 z 5. novembra 2009 a sp. zn. 2 Sžnč 5/2011 z 18. apríla 2012 zhodne vyplýva, že „Pod pojmom verejná správa rozumieme určitý druh činnosti alebo inštitúciu, ktorá verejnú správu vykonáva. V prvom prípade ide o materiálnu definíciu a v druhom prípade o definíciu správy z hľadiska formálneho. Z materiálneho hľadiska je verejná správa činnosťou štátnych alebo iných verejných inštitúcií, ktorá svojím obsahom nie je činnosťou zákonodarnou ani súdnou. Z formálneho hľadiska sa kladie dôraz na inštitúcie, ktoré majú pôsobnosť a právomoc riešiť verejné úlohy, pokiaľ nie sú zverené parlamentu alebo súdom (Hendrych, D. a kol. Správni právo. Obecná časť. 5., rozšírené vydanie. Praha: C.H.Beck, 2003, s. 6-7).

Recyklačný fond bol zriadený zákonom č. 223/2001 Z. z. ako neštátny účelový fond, právnická osoba so sídlom v Bratislave, ktorá sa zapisuje do obchodného registra. Na konanie podľa zákona o odpadoch sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (Správny poriadok) s výnimkou konaní uvedených v § 74 ods. 2 zákona č. 223/2001 Z. z., medzi ktorými sa však konanie a rozhodovanie o vrátení uhradeného príspevku do Recyklačného fondu podľa ustanovenia § 56 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 223/2001 Z. z. nenachádza. Vrátenie uhradeného príspevku podľa citovaných zákonných ustanovení nemožno subsumovať pod poskytovanie prostriedkov z Recyklačného fondu podľa § 64 citovaného zákona, prípadne ich stotožňovať, tak ako to tvrdí odporca. Účel každého z týchto zákonných inštitútov je odlišný (porovnaj § 56 ods. 3 a ods. 4, § 64 zákona č. 223/2001 Z. z.). Na konanie a rozhodnutie o vrátení uhradeného príspevku do Recyklačného fondu podľa ustanovenia § 56 ods. 4 a ods. 3 zákona č. 223/2001 Z. z. sa preto vzťahuje Správny poriadok a z neho vyplývajúce základné zásady správneho konania, lehoty na vydanie rozhodnutia, vydanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, prípadne

procesného rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, režim opravných prostriedkov a podobne. Napokon pôsobnosť Správneho poriadku na oblasť vrátenia uhradeného príspevku do Recyklačného fondu vyplýva aj z ustanovenia § 1 ods. 1 Správneho poriadku, pretože zákon č. 223/2001 Z. z. *expressis verbis* nevylúčil pôsobnosť Správneho poriadku na uvedenú oblasť.

Recyklačný fond síce nie je orgánom štátnej správy, ani záujmovej alebo územnej samosprávy, je však inou právnickou osobou s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, ktorá rozhoduje o právach a povinnostiach iných fyzických a právnických osôb v rozsahu ustanovenom zákonom o odpadoch, na ktorého činnosť sa v zákonom vymedzenom rozsahu vzťahuje Správny poriadok. V predmetnej právnej veci je preto pasívne legitimovaným subjektom a splňa podmienky definície orgánu verejnej správy podľa ustanovenia § 244 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a § 1 ods. 2 Správneho poriadku, bez ohľadu na tvrdenie navrhovateľa, že odporca nie je uvedený v § 67 zákona č. 223/2001 Z. z. ako orgán štátnej správy.“.

Z uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžnč 7/2011 z 19. januára 2012 a sp. zn. 8 Sžnč 1/2014 z 22. mája 2014 zhodne vyplýva, že konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 250t ods. 1 a nasl. OSP bolo zastavené z dôvodu, že odporca, teda recyklačný fond vydal počas prebiehajúceho konania pred najvyšším súdom rozhodnutie vo veci vrátenia príspevkov zaplatených do recyklačného fondu, tak ako to výstižne uviedol najvyšší súd v uznesení sp. zn. 8 Sžnč 7/2011 z 19. januára 2012: „Na základe uvedených skutočností mal Najvyšší súd za to, že návrh bol podaný dôvodne, keďže odporca bol nečinný a až po doručení výzvy na vyjadrenie zo strany súdu dňa 07. 10. 2011 vydal administratívne rozhodnutie, vydania ktorého sa navrhovateľ domáhal.“

V závere prehľadu rozhodnutí najvyššieho súdu vzťahujúcich sa na právomoci recyklačného fondu na konanie poukazuje ústavný súd aj na záver vyplývajúci z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 27/2013 z 26. februára 2014, ktorým najvyšší súd v konaní o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu riaditeľa recyklačného fondu č. S 11/01/2010 zo 6. decembra 2011 potvrdil v odvolacom konaní rozsudok krajského súdu

sp. zn. 2 S 13/2012 z 28. novembra 2012. V okolnostiach predmetnej veci ide o ďalšie rozhodnutie najvyššieho súdu potvrdzujúce skutočnosť, že recyklačný fond disponuje právomocou na konanie podľa § 56 ods. 4 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorého postup a rozhodnutia sú preskúmané v rámci piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku.

Navyše, sťažovateľka ako jednu z príloh svojej sťažnosti predložila ústavnému súdu aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžnč 5/2011 z 18. apríla 2012, v ktorom je odkaz na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 14/20008 z 29. januára 2009, ktoré bolo predmetom posúdenia ústavným súdom, a to v jeho uznesení č. k. II. ÚS 190/09-10 zo 14. mája 2009, z ktorého vo vzťahu k postupu najvyššieho súdu v dovolacom konaní, ako aj okolnostiam tejto právnej veci vyplýva: *«Porušenie práva na súd, resp. prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy by v prípade sťažovateľky prichádzalo do úvahy vtedy, ak by podmienky na prístup k tomuto súdu ustanovené Občianskym súdnym poriadkom neboli zo strany najvyššieho súdu rešpektované spôsobom zjavne neopodstatneným alebo arbitrárnym. Inými slovami, ak by najvyšší súd tieto všeobecné podmienky prístupu k súdu vykladal vo vzťahu k sťažovateľke diskriminačne v porovnaní s ich výkladom pri iných subjektoch domáhajúcich sa súdnej ochrany. V prípade sťažovateľky k takej situácii nedošlo, sťažovateľka mala priznané postavenie účastníka súdneho konania a najvyšší súd o jej dovolaní meritórne rozhodol, aj keď nie v súlade s jej predstavami.*

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998). ...

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré dovolaním napadnuté rozhodnutia

okresného súdu a Krajského súdu v Bratislave vo vzťahu k sťažovateľke v napadnutej časti zrušil, konanie zastavil a vec postúpil Krajskému súdu v Žiline. V každom prípade tento postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda najvyšší súd v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľky „nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva“. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje (čiastočne akceptuje), nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.»

V súvislosti so sťažovateľkou deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru

ústavného súdu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania.

Na podporu svojich záverov ústavný súd poukazuje aj na to, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Rovnako ESLP judikoval, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05).

Ústavný súd uzatvára, že právne závery najvyššieho súdu nie je možné považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho nezistil príčinnú súvislosť medzi týmto napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a sťažovateľkou namietaným porušením označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľky odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ustanovenie čl. 1 ods. 1 patrí medzi základné interpretačné pravidlá tvorby a aplikácie

právneho poriadku Slovenskej republiky vyjadrujúce princíp právneho štátu a princíp právnej istoty. K záverom o zjavnej neopodstatnenosti dospel ústavný súd aj pri sťažovateľkou namietanom porušení čl. 1 ods. 1 ústavy z dôvodu, že ten článok ústavy nemá charakter samostatne uplatňovaného práva. Jeho porušenie možno namietat len súčasne s ochranou konkrétnych základných práv a slobôd zaručených ústavou (resp. medzinárodnou zmluvou). Keďže v posudzovanej veci nebolo zistené porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, nemohlo dôjsť ani k porušeniu tohto základného interpretačného pravidla.

III.

Sprihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. III. ÚS 117/09). Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky (zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania) v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2015